

KİTAP KRİTİĞİ

Jean M. Twenge'nin İ-Nesli kitabında; Öncelikle ABD'de nesillerin karşılaştırılması şu şekilde yapılmıştır: 1946'dan 1964'e kadar "bebek patlaması nesli", 1960'ların sonu ve 1970'ler "x nesli", 1970-1990 arası "ben nesli" ve 1995'ten sonra doğanlar i-nesli. Kitapta, i-neslinin davranışları, boş zamanı değerlendirmeleri, din ve maneviyat yönelimleri, cinsellikleri, sosyal ve politik faaliyetlere katılımları önceki nesillere göre tamamen farklı olduğu anlatılmıştır. Kitapta; yazar telefon bağlantıları ve ev ziyaretleriyle yüzlerce ergenle doğrudan bağlantı kurduğunu anlatıyor. Bu neslin mensuplarının geç olgunlaştıklarını ve ailelerine daha uzun süre bağımlı kaldıkları anlaşılıyor. İlginç özelliklerden biri de araba kullanma ve ehliyet alma oranı düşmüş. İ-nesli kızları sosyal medya üzerinden beğenilme çabası içindeler, erkeklerde daha çok oyunlarla vakit geçiriyorlar. Bu gençler artık yüz yüze görüşmenin geçerli olmadığını gösteriyor. Acayip bir sanal sohbet yaşıyor. Bu neslin çocukları ekran üzerinden ne kadar çok görüşürlerse o kadar mutsuz oluyorlar. Mutluluğun sırrı ise cep telefonunu bırakmak, bilgisayarı kapatmak olduğu söylenmiş. Bu çocukların psikolojik kriz ile karşı karşıya olduğu söylenmiştir. Özellikle 2011'den itibaren kaygı ve depresyon ve intihar oranları artmıştır. Akıllı telefonların yükselişi cinayetlerde azalmaya, intihar vakalarında artışa neden olmuştur. Kitapta gösterilen istatistiksel veriler ABD toplumunu yansıtıyor olsa da küresel enformasyon akışı ile artık bütün dünyayı ilgilendiriyor. İ-nesli çocuklarının duygusal kırılganlık yaşamak istemedikleri için daha az kavga ettiklerinden bahsedilmiş. Diğer bir özellikleriyse gerçek durumla yüzleşmeye hiç hazır değiller, eleştiri kabul etmiyorlar. ABD'de bu nesil eşcinsel arası evliliği büyük oranlarda kabul ediyorlar. Bu gençlere telefonu niye bırakmıyorsun diye sorulduğunda hayat biter diyorlar. Kitapta bu davranış özelliğinin salgın hastalık olarak kabul edip adına "Matrix Sendromu" gibi bir ad takılabilir denmiştir. Bu hastalık sadece gençlerde kısıtlı değildir her yaş grubunda yayılım göstermektedir. Bu hastalığa karşı önlemler: Çocuklara cep telefonu vermeyi ne kadar ertelersek o kadar iyi. Sosyal medyayı seyrek kullanım büyük olasılıkla zararlı olmayacaktır. Günde en fazla 2 saat kullanımın uygun olduğu söylenmiştir. Kitapta ilginç bir örnek Apple'ın kurucularından Steve Jobs'a çocuklarının İpad'i sevip sevmediği sorulmuştur 2010 yılında. Kullanmadılar daha diye söylemiştir ve çocukların teknolojik cihazları kullanmasının evlerinde sınırlı olduğunu söylemiştir. Kitapta ailelere öneri olarak çocuğunuza akıllı telefonu vermeden önce bununla geçireceği zamanı kısıtlayan bir uygulama yüklemesi tavsiye edilmiştir. Yetişkinler de dahil olmak üzere herkesin uyurken telefonundan en az 3 metre uzak olması şart denilmiştir. Sosyal medya doyurucu bir hayat oluşturmuyor. Kullananların amacı mutlu olmak değil, cazip bir

resim göstermek. İ-neslini neler bekliyor? Sorusuna gelindiğinde ellerinde tuttıkları telefon hem çocukluk dönemlerini uzattı hem de onları gerçek insan etkileşiminden uzaklaştırdı. Fiziksel açıdan en güvende, zihinsel açıdan en kırılgan kuşak haline geldiler. Son olarak bu kitap, öğrencileri anlamak için herkesin mutlaka okuması gereken bir kitap.

Elif ERDOĞAN

İ- NESLİ Jean M. Twenge

Z neslinden sonra gelenleri yoğun İnternet kullanımlarından dolayı İ-Nesli olarak adlandırdığı eserinde Twenge, çarpıcı bulgularla bu yeni nesli yakından tanımamızın önemini anlatmaktadır.

Şuanda eğitim verdiğim öğrencilerimin İ-Nesline mensup olmaları sebebiyle merakla okuduğum kitapta yapılan araştırmalar her ne kadar Amerika'ya özgü olsa da öğrencilerimle neredeyse bire bir eşleşen özellikler olduğu düşüncesindeyim. Yazarın da önemle belirttiği hususlardan biri olan; bu neslin gelenek, görenek ve içinde yaşanılan toplumun ve kültürün özelliklerine daha duyarsız hale gelmeleri ile küreselleşme sonucu aynı özelliklerin Türkiye'de de geçerli olabileceğini göstermektedir.

Yaşamlarının ayrılmaz bir parçası olan sosyal medyada daha fazla zaman geçiren İ-Nesli, önceki nesillere göre daha bireysel tutumlar sergilemektedir. Bu durum Türkiye için yorumlandığında, bireyselliğin az olduğu Türkiye için bu özellik ilk bakışta ve kısmi durumlar için olumlu görülebilecekken, bu neslin toplumsal katılıma daha az değer veriyor olması onları bencillığe de sürükleyebildiği için tehlikeli görünmektedir. Kitapta bahsedilen bir araştırma bulgusuna göre, sosyal medyayı aşırı kullananlarda yeni araba, yazlık ev gibi pahalı maddi şeylere sahip olmanın önemli olduğunu düşünme eğilimi %45 iken, ülkeyi ve dünyayı etkileyen toplumsal sorunlar üzerinde düşünme eğilimi %14 oranında çıkmıştır. İ-Nesli varlıklı olmaya önem verirken, anlama daha az odaklanmaktadır. Bu durumun tek başına bireysel değil toplumsal sonuçları olması düşündürmektedir. Bu durumu Türkiye özelinde düşündüğümüzde kişisel gözlemimle söylecek olursam sonucun üzülmeye benzer olabileceği düşüncesindeyim. Çünkü yine gözleme dayalı söyleyebilirim ki, Türkiye'de söz gelimi toplumsal üzücü bir olay yaşandığında Twitter'da bilhassa yazarın tabiriyle İ-Neslinin çok fazla paylaşımı olurken, ertesi gün o sorun henüz bitmemişken aynı kişilerin bambaşka kaygılarla hareket ettikleri, bir gün önceki duyarlı hallerinin şaşkıncu bir şekilde bir anda kaybolduğu görülebilir. Bu durumun da yazarın işaret ettiği; İnternet'te geçirilen zaman ve değerler arasındaki zayıf ilişkiden kaynaklandığı söylenebilir. Bunun yanında İ-Neslinin, okuma alışkanlığının çok fazla azalmış olması da oldukça tehlikeli görünmektedir.

Aslında rekabetin farkındalığı ile geçinmek için daha başarılı olmaları gerektiği düşüncesinde olan İ Neslinin bu yolda çaba sarfedecek cesareti ise daha azdır. Yazar bu durumun İ-Neslinin güvenliğe verdiği önemden kaynaklandığını ve bu eksikliğe varan güvenlik ihtiyacının ise daha uzun süren çocukluk döneminden kaynaklandığını söylemektedir.

Sonuç olarak Twenge, geniş çaplı araştırma bulguları ve çözümlenmeleriyle; "herkesin ulaşmaya ve hala anlamaya çalıştığı genç insanlar" olarak adlandırdığı bu nesli iyi anlamamız ile doğacak fırsatlar ve olası sorunların aşılabilmesi yönünde önemli bir kaynak ve farkındalık ortaya koymuştur.

Gülnihal Topay

İ NESLİ (JEAN M. TWENGE)

Yazar 'i nesli'ni 1995 ve sonrası için kullanmıştır. Sosyal cihazların içinde bulunulan bir dönemde doğdukları için bu gençlerin henüz liseye başlamadan sosyal medya hesapları bulunmaktaydı. Ama yazar Amerika'yı ele aldığı için 1995 ve sonrasını kapsama almıştır. Ben Türkiye için aynı şeyi düşünmüyorum. Türkiye'de bu kesime hitap eden grup 2000 ve sonra doğanlar olduğunu düşünüyorum.

Yazarın araştırmalarına göre sosyal medya ve sosyal medyada yaşam gençleri yeterince olumsuz etkilemiş görünmektedir. Gerçek hayatta değil de sanal hayatta yaşamayı yeğlemişler bir nevi. Özellikle kızların sosyal medyada bir beğenilme çabası, erkeklerin ise oyun oynama peşinde olduğu görülmüştür.

Kitapta aklımda kalan ve bana ilginç gelen şey; eskiye oranla cinayetlerin azalması. Çünkü eskiye oranla daha sorunlu ve psikolojik yönden de zayıf bir nesil gelmesine rağmen cinayetler artmamış tam tersine azalmıştır. Yazar bunu da şu şekilde açıklıyor: Çünkü gençler artık yan yana gelmiyor, yüz yüze konuşmak yerine sosyal medyalardan mesajlaşmayı yeğliyorlar. Durum böyle olunca da cinayete fırsat kalmıyor.

Kitap günümüz neslini anlamak adına verimli olduğunu düşünüyorum.

Ceren ŞAHİN

İ-NESLİ (JEAN M. TWENGE)

Nesillerin karşılaştırılması üzerine ABD’ de şu sıralama yapılır.2. dünya şavası sonrası 1946 dan itibaren 1964’ e kadar “bebek patlaması nesli” ; 1960’ ların sonu ve 1970’ ler “x nesli” ; 1970-1990 arası “ben nesli” ve 1995’ten günümüze kadar doğanlar da “internet nesli”. İşte bu kuşak yani 1995’ten sonra doğanlar daha önceki nesillerde hiç görülmemiş oranlarda bir değişiklik yaşıyor. Davranışları boş zamanı değerlendirmeleri din ve maneviyat yönelimleri, cinsellikleri, sosyal politik faaliyetlere katılımları, önceki nesillere göre tamamen farklıdır.

İ nesli çocukları daha geç olgunlaşma ve daha uzun süre aileye bağımlı kalma oranı diğer nesiller göre daha uzun. Bir önceki nesillere göre ergenlik çağında daha az arkadaş ortamında bir araya gelme gözlenirken evlilik dışı beraberlik ve çocuk sahibi olmada ciddi bir azalma mevcut. Araba kullanma ve ehliyet alama oranlarındaki düşüklük. Ayrıca alkol kullanımında azalma ama aksine uyuşturucu kullanımında orta düzeyde artış görülmektedir. En önemli ayrıntı bu yaştaki i neslinin beynin ön lobunda yetersiz gelişim. Yani karar verme ve muhakeme yeteneğinde ki uygulama yetersizliği aynı zamanda insanı aptallaştırıyor kötürümleştiriyor.

İnternet kullanımı ve sosyal medya ile ekran başında geçirilen sürede ciddi bir artış. Toplamda ekran başında geçirilen süre günde altı saati bulmaktadır. Cinsiyet olarak kızlar sosyal medyada daha çok vakit geçirirken erkekler daha çok oyun oynamak ile meşgul oluyor ters orantı olarak kitap ve dergi gibi materyallerin okunma oranında bir azalma görülüyor.

Yüz yüze iletişimin azalması ve sanal sözde muhabbet gibi acayip bir yöntemin seçilmesi gözlemleniyor. Ekran karşısında geçen sürenin artması sosyal medya kullanımında ki artış 14 yaş ergenlerin daha mutsuz olmasına intihara meyilli davranış sergilemesine neden oluyor. Artı yönü fiziksel şiddetin azalması kavga ve cinayet oranında ki düşüş.

Ekranların günde 3 saat den fazla açık olası ciddi bir yalnızlık sorunu ortaya atarken uyku süresinde ki azalma depresyon stres ve intihar riskini arttırıyor. Bu mavi ışık “matrix mehtabı” olarak adlandırılıyor.

Manevi boyut da azalma tanrı ve bir yaratıcıya inanma oranında düşüş görülmektedir. Güvenli alan terimi ile kendilerine okulda evde ve sokakta hep dokunulmaz korunaklı tutmak istiyorlar. Narsislik duygu durumunun üstüne birde kaygı bozukluğu ve risk alamama durumu eklenince bu gençlerin hangi dayanağı ve diye bir soru ortaya çıkıyor.

Çalışmak istemekteki azalma ve ekran başında geçirilen süre tam anlamı ile matrix sistemine davetiye var demektir. Alışverişlerin sanal aleme kayması üretme değil tüketime odaklanma ve önceki gençlerde çokta rastlanmayan sağlıklı beslenme titizlik kaygı bozuklukları meydana geliyor.

Evlilik dışı birliktelik azalır iken sanal cinsellikte artma ve evlenme yaşındaki değişim göze çarpmaktadır. Eşcinsellik ve ırkçılık artık kabul görülen kavramlar. Normalleştirilen ve olmasında sakınca olmayan kavramlar. Politika kavramına karşı tarafsız tutum var olmakta.

Peki ne yapılabilir çok da çözüm üretilecek bir konu olarak görülmüyor diyor yazar fareli köyün kavalcısı edası ile sona doğru yaklaşıyoruz.

Elif TATLI

i – NESLİ

Amerika'daki günümüz gençliğinin hangi nesle ait olduğu konusunda yazılan bu kitap, Türkiye'deki 2000 ve sonrasında doğan ve ülke gençlerini oluşturan bireyleri de büyük oranda temsil etmektedir. Ancak bizim kültürel yapımızın Amerika'nın yapısından farklı olduğundan cinsellik, din vb. konularında farklılıklar olduğundan, İnternet çağının gençler üzerindeki etkileri farklılık göstermektedir. Burada dikkat edilecek nokta, gençler arasında kötü olarak nitelendirilecek bazı davranışların (alkol, sigara kullanımı vb.) azalmasına rağmen bu nesilde kendine güvenin eksik olduğunu görmekteyiz. Kitapta buna neden olan birçok noktaya araştırma sonuçları üzerinden değerlendirme yapılmış olsa da benim en çok dikkatimi çeken nokta bu gençlerin yetiştirilmesinde rol alan aile ve eğitim kurumlarının rolleriyle ilgili olan kısımlardı. Bana kalırsa bu kısımdaki düzenlemelerle gençlerin kendilerine duyulan güvensizlik ve mutsuzluklarının azaltılabileceğini düşünüyorum. Kitaba konu olan neslin ülkemizin ve dünyanın geleceği anlamı taşımasına bakacak olursak, bu nesli anlama ve yaşadıkları sorunları giderme noktasında yol gösterici bir çalışma olarak çok beğendim ve birçok arkadaşına tavsiye ettim. Kitapla ilgili söylenecek ve dikkat çekilecek çok fazla şey olsa da bu kadarına değinmekle yetiniyorum :)

Sevil ASLAN

İ NESLİ

İ nesli diğer nesillerden din, politika, düşünce ve psikolojik olarak çok farklı olarak yansıtılmıştır. Yazar genel olarak bunun sebeplerinin internet ve akıllı telefonun artışıyla birlikte bireyselci Amerikan kültürünün yaygınlaşması olarak görülüyor. Genç kesimin birbirleriyle ve yetişkinlerle daha az temas ve iletişim kurması onları daha geç olgunlaştırıyor ve karar mekanizmaları daralıyor. Sanallığın özellikle sosyal medyanın gençler üzerinde mutsuzluk etkisi araştırmalarla desteklenmiş. Ancak saldırganlık ve cinayet oranlarını azalttığını düşünmüyorum ve bununla ilgili verilerin sekonder ilişkiye dayandığını düşünüyorum. Akıllı telefonların tam olarak kendini gösterdiği 2012 yılındaki depresyon artışları doğru ve ince bir tespittir. Tabi bununla birlikte gençlerdeki içini dökebilme cesareti, Tanrı inançsızlığının dışavurumunu arttırdı. Oturduğu yerden tüketebilme özelliğini kazanan gençler daha çok tüketen oluyor ve dışarı çıkma korkuları gittikçe artıyor. Çözüm olarak tekno oruçlar arttırılmalı.

HASAN CAN ERGÜN

İ-NESLİ

Jean M. TWENGE

İ-Nesli kitabı, yine aynı yazara ait daha önceden okuduğumuz “Ben Nesli” kitabı kadar tespit ettiren ve gençler ile çocuklarımız için önümüzdeki yıllara ışık tutan çok güzel bir eser olmuş. Kitabı okumadan başlığından yola çıkarak Kitabın içeriği ile kitabın isminin de çok yerinde ve uygun olduğunu düşünüyorum. Genel olarak kitabın internetin içine doğan nesil üzerindeki etkileri, din, evlilik, cinsellik ile gençlerin hayata dair bakışları ve yorumlarından oluştuğunu görüyoruz. ABD gençliği adına bazı gerçekleri yaşamak bir yana okuma bile ürkütücüydü. İnternetin Türkiye’de olduğu gibi kültürleri ve gelenekleri yok etmeye devam ettiğini görmeye devam ediyoruz. Kitabı okuduğum her satırda kendi ülkem ve gençlerimiz adına bir kıyaslamaya gitmekten geri duramadım. Benzer tespitlerin olması neredeyiz?, nereye gidiyoruz? sorularıyla insanı yalnız bırakıyor. ABD gençlerindeki umursamaz ve vurdumduymaz ben merkezci tavrının bazı noktalarda bizi de etkilediğini görüyoruz. Hatta inancımız ve kültürel farklılığımız arasında uçurum olmasına rağmen benzer şeyleri kendi gençlerimizde görmek ayrı bir yürek sancısı oldu. Bu etkileşimi kolaylaştırmanın ise tamamen İNTERNET olduğunu fark etmemek mümkün değil.

Tabi kitapta sadece olumsuz değişim ve dönüşümler yoktu. İ-neslinin eskiye nazaran alkol kullanımı, trafik kurallarına uyumu, kavgacı tavırlarını bir yana bırakması, önce güvenlik gibi davranış ve tutumlarındaki iyileşme de sevindirici taraflar olabilir. Diğer taraftan ABD’li gençler üzerindeki sorunlara gönül vermiş olan Twenge’nin bahsettiği sorunların çok değil bundan belki 10 yıl kadar sonra Türkiye’yi de baştan aşağı sarıp etkileyeceğini düşünüyorum. Çünkü her ne kadar olaylara ABD ‘de yaşayan gençler açısından baksak da bizim gençlerimiz üzerinde de aynı durumları çok net görebiliyoruz. Bu durumda internetin çok hızlı yayılan gücü karşısında ne kültürel farklılıkların, ne inançların ne de geleneksel tutumların dayanamayacağını anlıyoruz.

Son olarak kitapta ABD’nin 1950’lere kadar gençler ve toplumları üzerindeki verilerinin ve istatistiksel rakamlarının ellerinde mevcut olması da en güzel taraflarından. Bu onların geleceğe dair net kararlar alarak, atacakları adımları belirginleştiriyor. Gönül istiyor ki ülkemiz adına da bu verilerin bir an önce toplanması ve bizi bekleyen tehlikelere karşı önlemlerin alınarak gençlere yön verilmesi...Demem o ki uyanık olmalıyız!...

Zuhal KAYAR

İ-NESLİ

Kitabı okurken i-neslinin bir üyesi olduğumu düşününce birçok tespitlerin doğru olduğunu fark ettim. Ancak tam anlamıyla ülkemizde en azından Amerika kadar durumun ilerlediğini düşünmüyorum. Gerek kültür yapımız gerek aile ilişkilerimiz ve gelişmekte olan bir ülke olmamız Amerika kadar ilerlemememizi sağlamıştır diye düşünüyorum. Tam olarak bu konularda araştırmalar Amerika kadar derin kapsamlı yapılmıyor olabilir ama en azından benim çevremde bu şekilde yetişen çocuk sayısı az olduğunu düşünüyorum. Güven problemini bizler de yaşıyoruz hatta fazlasıyla ama sosyal ilişkiler en azından benim çevremde Amerika kadar zayıflamış durumda değil. Ailelerimiz bize daha çok güveniyor, hayatın gerçeklerini görmemizi sağlıyorlar belki eski usul olmaları çok fazla eğitim almamaları bazı şeyleri tecrübeleri ile öğrenmiş olmaları bize de daha çok tecrübe edindirmeye çalışmaları bu konuda etkiliyor olabilir. Kitabı uzun bir zaman diliminde okuduğum için farklı düşüncelere sahip yaşlılarım ve anne babalara bu konular hakkında soru sormamı sağladı. Birçok aile yanı sıra yapsa bir şeyleri tek başlarına yapmaları için çocuklarını itelediklerini söylediler. Bazı aileler teknoloji kullanımını çocuklarına sınırlandırmışlar bile. Bunlara bakınca sanki Amerikan ailelerine oranla daha iyi olduğunu düşünüyorum. Yaşlılarım ben de dahil olmak üzere evliliğe daha uzaktan bakıyoruz acaba bu büyüme korkusundan mı yoksa garantici olmamızdan güven ortamı yaratmayı öncelik haline getirmemizden mi kaynaklanıyor tartışılır diye düşünüyorum. Sonuç olarak i-nesli garantici bir nesil kendi hayatımızı garantiye alma süreci biraz uzun sürdüğü için evlilik yaşını da ertelememiz çok normal olduğunu düşünüyorum. Şu açıdan bakarsak Y nesli bize göre daha kolay iş sahibi oluyordu yani hayatlarını garantiye alma işi onlarda daha kısa sürede gerçekleşiyordu. Liseyi bitiren bir Y nesli iş bulabiliyor ve bir sonraki adıma daha kısa zamanda atlıyordu şimdi bizler onların evlilik adımını attığı yaşta ancak üniversite öğrencisi olarak hayatı garantiye almaya çalışıyoruz. En azından benim görüşüm garantici ve güvende olma isteğimiz bizi erteletiyor yoksa sorumluluk almak büyümek istemek o kadar etki etmiyor.

Hayata daha gerçekçi ve somut bakıyoruz aslında Y nesli gibi bencil de değiliz sadece fazlasıyla bana dokunmayan yılan bin yaşasın kafasındayız. Durumlara kolay adapte oluyoruz. İ-neslinin geleceğin çalışanları olarak baktığımızda bazı avantajlarımız olduğunu düşünüyorum. İş tatmini Y nesline göre daha kolay sağlanabilir yöneticilerin en çok önem vermesi gereken bu konuda örgütsel güven olacaktır. Örgütsel güvenin sağlandığı kurumlarda esnek çalışma saatlerine itirazı olmayan terfi konusunda rekabette olmayan çalışanlarla yüksek performans ekipleri kurularak beklenenin üstüne çıkılacaktır. İ-nesli olarak hoşgörü kavramına daha fazla sahip olmamız takım çalışmasını doğru liderlik uygulandığı zaman daha kolay oluşturabileceğimiz anlamına gelecektir.

Güvende olma i-nesli için en önemli unsur olarak yer alıyor güven duymadığımız için risk almıyoruz, ailelerden uzaklaşmıyoruz, depresyon ve kaygı bozukluklarımız oluyor hatta ve hatta evliliğin uzun süreli ve güvendiğimiz kişilerle olmasını istediğimiz için erteliyoruz. İ-neslinin saymakla bitmeyen tüm problemlerinin başı güvende olma isteği olduğu açık bir şekilde ortadadır. Yöneticiler, aileler bunun farkına vardıkları zaman güven ortamı oluşturarak problemlerin birçoğunu kalıcı olarak çözümleneceklerdir.

Bana kalırsa aslında güvende olma isteği bizi teknolojiye itti. Güvenli ortamların oluşturulması halinde kendiliğimizden teknoloji ile aramıza mesafe koyacağımızı teknolojinin bağımlısı olmayacağımız kanaatindeyim.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

SAĐLIK YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS

ELİF ŞAHİN

İ-NESLİ

İ-Nesli” kitabında Twenge, 1995 sonrası doğanların oluşturduğu bu neslin tipik özelliklerini anlatmaya çalışıyor. Bunu sadece kendi çıplak gözlemlerine dayandırmıyor psikolog Twenge, tezlerini ülke çapında gençlerin davranışlarını izleyen bazı kuruluşların verilerinden elde edilen parametrelere bağlıyor. Mesela bunlardan bir tanesi, ABD’de, 1975’te Michigan Üniversitesi’nin öncülüğünde yürütülen her yıl en az 14-18 yaş grubundan 50 bin öğrencinin inanç, davranış ve alışkanlık değişimlerinin izlenip kayda alındığı bir program. Yalnız bu değil, Chicago Üniversitesi’nin ve “Yüksek Eğitim Araştırma Enstitüsü”nün de benzer gençlik izleme programlarından faydalanıyor. Yetinmiyor; yüzlerce gençle telefon bağlantısı ve ev ziyaretleriyle doğrudan görüşmeler yapıyor.

İ-Nesli”nin en göze çarpan özelliğini geç olgunlaşma ve ebeveynine uzun süre bağımlı kalma olarak belirliyor Twenge. Bu özellik, “İ-Nesli”nde, önceki nesillere göre sanki olumlu yönde bir değişim varmış gibi bir manzaraya neden oluyor. Zira daha az arkadaş ediniyorlar, daha az dışarı çıkıyorlar, daha az ehliyet alıp daha az araba kullanıyorlar. Dolayısıyla eskiden büyük bir dert olan evlilik-dışı ergen hamilelikleri, trafik kazaları, alkol kullanımı ve çevreye karşı saldırgan davranışlar azalıyor. (Bu arada uyuşturucu kullanımında hafif bir artış görülüyor.) Bunlar iyi olmasına iyi de Twenge’yi 16-18 yaş grubundaki bu gençlerin geç büyümeleri, ebeveyne artan bağımlılığın yanı sıra beynin yürütücü işlevlerinde ortaya çıkan yetersizlik kaygılandırıyor. “İ-Nesli”, uslu ama sergiledikleri olumlu görünüm, daha fazla sorumluluk aldıklarından değil geç büyümelerinden, çocuksu kalmalarından kaynaklanıyor. Böyle olunca azaldı diye sevinilen davranış sorunları da bu kez 20’li yaşlardan sonra, lisede değil ama üniversitede patlama yapıyor.

İ-Nesli

Kitabın Yazarı: Jean M. Twenge

Kitabın Teması: 1995 Sonrası Doğanların Değişimi

Kitabın Teması: Kitap 1995'ten günümüze doğan kuşaktan farklı olan yönleri üzerinde durarak yapılan araştırmalar üzerinde davranışları, boş zaman değerlendirmeleri, din ve maneviyat yönelimleri, cinsellikleri, sosyal ve politik faaliyetlerine katılımları üzerinde sorgulayıcı bir tavır sergileyerek bölüm bölüm ele almaktadır. İ-Nesli olarak adlandırılan neslin internet nesli olarak karşımıza çıkıyor. İnternet nesli internetsiz bir dönemi hatırlamıyor ve gününün büyük çoğunluğunu internet ortamında geçiriyor.

Kitap bölüm bölüm i-neslinde olan değişiklikleri istatistikler üzerinde anlatmaya çalışmış. Türkiye için i-nesli gençleri düşündüğümüzde de kitabı okurken çok farklı olmadığını, pek çok noktada benzer davranışlar sergilediği görülmektedir. İ-neslini kitap boyunca okurken bir yanda eski nesle göre iyileşmelerde göze çarpsa da kötü yönde de bir gidiş göze çarpmaktadır. Olumsuz olan noktalardan birisi ailelerin çocuklarını yalnız dışarı çıkartmak istememesi. Türkiye'de de bu durum aynı. Fakat tek başlarına parka bile göndermemelerinin nedenleri arasında ortama olan güvensizlik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şu anki nesil için olumsuz olan bir durum ise artık her şeyin sanallaşması. Telefonlarından bağımsız bir hayatı düşünmemeleri. Boş zamanlarını arkadaşlarıyla geçirmek yerine yalnız başına telefonda geçirmeleri. Arkadaşlarıyla da iletişimi sadece sanal ortam üzerinde gerçekleştirmeleri. Bu durumu kitapta en güzel özetleyen söz " Telefonlarınızı kutuya koyun, insanların gözlerinin içine bakmayı öğreneceğiz." Ders anlatırken bile telefonlarını ellerinden düşürmekten gençler görmekteyiz. Ders aralarında arkadaşlarıyla sohbet etmek yerine hemen telefonlara, sanal ortamlara sarılmaktadırlar. İlgi alanlarını sanal ortamda meydana gelen değişiklikler, oyunlar almıştır. İletişim eksikliği ve sonucunda yalnızlığın ortaya çıkmasını en iyi özetleyen kısım ise şu: ekran başında daha fazla zaman-yüzyüze etkileşimin azalması ve yalnızlığın artması.

İ-Nesli uyumuyor. Uyku saatlerini yine saatlerce telefon başında geçiriyor. Telefonda uyurken bile vazgeçemiyor. Yanından ayırmıyor. Sanki vücudunun bir parçası gibi her zaman yanında taşıyor. Uykudan uyandıği an bile ilk baktığı şey yine telefon. Yeni bir günün güzelliğinin farkına varmıyor. Kendini dinlemiyor. Bu durum ise yeni neslin daha depresif olduğunu ortaya koyuyor.

İ-Neslinin bu durma gelmesinde sadece teknolojiye olan bu bağımlılık değil ailelerinde büyük rolü var. Aileler çocukları üzerinde daha korumacı davranıyor. Şu anki nesil ergenlik döneminde kendilerinin yapabileceği pek çok şeyi ailelerinin yapmasından kaynaklı daha çekingen oluyor. Okula gelip giderken aileler bırakıp alıyor. Arkadaşları ile görüşmeye gittiklerinde kendileri de gidiyor. Bu durum yeni nesli daha çekingen, cesaretsiz yapıyor. Bu nesil üniversite hayatına girdiklerinde ailelerinden ayrı şehirlerde daha çaresiz ve adaptasyon süreci de çok yoruyor. Bu da neslin daha da yalnızlaşmasına yol açıyor. Kitapta bu konuyu

özetleyen söz “insanın bazen kendini kötü hissetmesi gerektiğini çocukların da öğrenmesi gerekiyor”

İ nesli'nin üniversiteye olan algılarında da farklılıklar göze çarpmaktadır. Üniversite de öğrenilen bilgilerin gereksiz olduğu konusunda düşünceleri bulunmaktadır. İş ilişkilerinde de diğer nesillere göre bir azalma görülmektedir. Yeni nesil bir meslek sahibi olmanın zorluğunu daha fazla hissetmektedirler. İ-Nesli aynı şeye ulaşabilmek için iki kat hızlı koşması gerektiğini hissetmektedir.

İ nesli görüş olarak diğer nesillere göre daha geniş bir pencereden bakabilmektedirler. Kişilerin tercihlerine daha fazla saygı duyuyorlar. Siyasi konuda da hükümete daha az güven duymakta ve toplumsal konular üzerinde daha fazla eğilmektedirler.

Sonuç olarak kitap 1995 sonrası doğan gençlerin durumunu gözler önüne sermektedir. Türkiye’de de durum anlatılanlardan farksız değil. Gençler sosyalleşme konusunda daha çekingen, hayatlarının ana noktasında telefonlar bulunmakta. Sanal ortamın içinde büyümeye çalışan gençler görmekteyiz. Kitabı okurken gençleri daha dikkatli gözlemlediğimde telefona olan bağlılıkları çok net göze çarpmakta. Ayrıca sorunlarını dinlediğimde aileleleri ile ilgili olan sorunlarının önceki nesillere göre daha fazla olduğu görülüyor. Hatta yaşlarından büyük dertleri var gibi geliyor. Bizim yapacağımız şey ise bu neslin farkında olmak ve i-neslini sanal ortamdan uzaklaştıracak girişimlerde bulunmak.

Beğenilen Sözler:

- Biz sorunlarından kaçamayan ilk kuşağız.
- Telefonlarınızı kutuya koyun, insanların gözlerinin içine bakmayı öğreneceğiz.
- İnsanın bazen kendini kötü hissetmesi gerektiğini çocukların da öğrenmesi gerekiyor.
- Yeni nesil sözcüklerden çok görsellerle iletişim kuruyor

i-Nesli kitap yazarının daha öncede Ben Nesli kitabını okumuştuk. Yazarın araştırmaları sonucunda tespit ettiği sonuçların neredeyse tamamına katılıyorum. Özellikle i-Nesli kitabını okurken kızlarımın (Melis,17 ve Ece 11 yaşında) içinde buldukları zamanın onlar üzerindeki etkilerini görmek oldukça ürkütücüydü. Neyse ki yazar bu olumsuz durumların ortadan kaldırılması adına çözüm önerilerinde bulunarak biz ebeveynleri bir derecede olsa rahatlatmış oldu.

Kitapta beni en çok etkileyen bölümlere değinecek olursa her şeyden önce i-Neslinin fiziksel olarak korunaklı ama zihinsel açıdan en zayıf olduğunu ifade edebiliriz. Şöyle ki çocuklarımızın dışarı çıkarken, otobüse binerken ya da arkadaşları ile buluşmaya giderken ki göstermiş olduğumuz koruma davranışlarını elektronik aygıtlarla vakit geçirdiği zamanlarda göstermiyoruz. Gerek istatistiksel gerekse deneysel yapılan bütün çalışmalar elektronik aygıt kullanımının iki saatten fazla olması durumunda yalnız, mutsuzluk, depresyon ve intihar riskini arttırdığı yönünde verilerden oluşmaktadır. Bu nedene fiziksel koruma sağlarken zihinsel koruma da sağlamak amacıyla hem kendimizi hem de çocuklarımızı 2 saatten fazla elektronik aygıt kullanımı durdurmalıyız.

Kitapta en çok vurgulanan sosyal medyanın insanlar üzerindeki olumsuz etkileriydi. İ-nesli alkol tüketiminin, cinselliğin az olması yönünden şanslı fakat daha az sorumluluk alma, yavaş büyüme, kaygı bozukluğu ve depresyona yakalanma konusunda şansız bir nesidir. Bu nesildekiler internetsiz çağın nasıl bir dönem olduğunu bilmiyorlar. Telefona ne kadar bağımlı olduklarının da farkındalar.

Kitaptaki önerileri okurken insan beyninin birden fazla görevi aynı anda yapamayacağı ve dikkatimizi tek bir bilişsel göreve odaklamamız gerektiği yer almaktadır. Ders çalışırken ya da iş yaparken telefonda, Google'dan ve e-postadan uzak durmalıyız. Bu öneri daha önce okuduğumuz Timothy Pynchly'nin yazdığı Prokrastineyşin adlı kitabı anımsattı bana.

Özet olarak her neslin olumlu ve olumsuz tarafları bulunmaktadır. Fakat görünen şu ki i-nesli daha fazla olumsuzluğa maruz kalmaktadır. Bu nesilde yer alanların bu olumsuzlukları olumlu hale çevirebilmeleri için bazı önlemleri almaları gerekmektedir.

i-Nesli
Jean M. Twenge
Kaktüs Yayınları, I. Baskı, 2018
Çeviri: Okhan Gündüz

Aynı yıllarda doğan ve ortalama aynı sürelerde yaşam süren kişilerin ortak sosyal davranışlarına göre yapılan ayrımların en günceli ve diğer nesillere sarsanla çok daha hızlı ve farklı değişimler yaşayan nesil olarak ifade edebileceğim i-Nesli'nin (1995 ve sonrası doğanların oluşturduğu nesil) davranışlarını, uzun süren araştırmalar sonrasında kaleme alan psikoloji profesörü Twenge, ortaya çıkardığı çalışma ile günümüz gençlerinin nasıl anlaşılabilirliğine yardımcı olmaya çalışıyor.

10 bölümde ele aldığı konularla, i-neslinin neden diğer nesillerden farklı olarak çok daha hızlı ve beklenenin dışında davranışlar geliştirdiğini tamamen bilimsel bir altyapı ile ele alan Twenge; i-Nesli'nin zamanı değerlendirme biçiminin farklılığı, davranış tarzlarının değişkenliği ve sosyal hayat hakkındaki fikirlerinin sosyal medyanın içinde şekillendiği, internetin olmadığı dönemi hatırlayamayan bir nesli anlatıyor.

i-Nesli, boş zamanlarını değerlendirme biçimlerinden sosyal ve politik faaliyetlere katılım biçimlerine, cinsellikten din ve maneviyat yönelimlerine kadar önceki nesillerden büyük bir ölçüde farklılaşıyor. "Bir yanda gereğinden fazla özgüven ve iddialı gözükmeye çabası bir yandan da depresif ve kaygılı olan bir nesil. Kitaptaki bu veriler devasa bir kişi sayısı üzerinde yapılan incelemelerle elde edilmiş. Bu kişilerle ilgili veriler değerlendirilirken geçmişten günümüze gençler arasında narsistlik olarak değerlendirilebilecek bir dönüşüm yaşandığı görülmektedir. Sırf narsizm değil tabii bunun yanında bencil, kaygılı, öfkeli, nefret dolu, hedonist bir genç nesil de karşımıza çıkıyor. Örneğin 1980'lerin 'normal' kategoride olan 9 yaşındaki ilkökul öğrencileri grubundaki "kaygı oranı" 1950'li yıllardaki 9 yaş kategorisinde yer alan "psikolojik sorunları olan öğrenci"lerden daha fazla çıkıyor. Bu örnekten de görüldüğü üzere gün geçtikçe bilim, teknoloji ve bunlarla birlikte psikoloji, sosyoloji, pediatri, psikiyatri gibi alanlarda ilerleme kaydetmemize rağmen gençlik gün geçtikçe çöküşe hızlı adımlarla kaymaya devam ediyor ve bu çöküşün temel nedeni olarak cesurca ABD ve Batı'da ki yozlaşmayı gösteriyor.

i-Nesli”nin en göze çarpan özelliğini geç olgunlaşma ve ebeveynine uzun süre bağımlı kalma olarak belirliyor Twenge. Bu özellik, “İ-Nesli”nde, önceki nesillere göre sanki olumlu yönde bir değişim varmış gibi bir manzaraya neden oluyor. Zira daha az arkadaş ediniyorlar, daha az dışarı çıkıyorlar, daha az ehliyet alıp daha az araba kullanıyorlar. Dolayısıyla eskiden büyük bir dert olan evlilik-dışı ergen hamilelikleri, trafik kazaları, alkol kullanımı ve çevreye karşı saldırgan davranışlar azalıyor ancak bu etkiler beraberinde i-neslinin geç büyümelerini ve ebeveynlere bağlı kalma sürelerini artırıyor. i-Neslinin, uslu olarak sergiledikleri olumlu görünüm, daha fazla sorumluluk aldıklarından değil geç büyümelerinden, çocuksu kalmalarından kaynaklanıyor. Böyle olunca azaldı diye sevinilen davranış sorunları da bu kez 20’li yaşlardan sonra, lisede değil ama üniversitede patlama yapıyor.

Kitaptaki en önemli noktalardan biri de ekran başında geçirilen sürenin i-neslinde görülen yüksek artışı. 6 saati geçen ekran süreleri kitap ve dergilerin i-neslinin hayatlarından nerdeyse tamamen çıkmasına neden oluyor ve yüz yüze iletişim artık yerini neredeyse tamamen sanal iletişime bırakıyor. Bu da i-neslinin mutluluk kavramına verdiği değerin en alt seviyelerde olmasına neden oluyor. Çünkü eskiden daha kısıtlı ama değerli olan iletişim araçları sanal iletişimle birlikte insanları her an ulaşılabilir kılıyor ve bu bolluk da beraberinde değersizliği getiriyor. i-Neslinin tipik davranış özellikleri kapsamında; acizlik, çaresizlik ve faydasızlık duygularını ele alan Twenge, “Ben Nesli” olarak adlandırdığı, 1970-1990 arasında doğan gençlerin gösterdiği davranışların tam tersini gösterdiğini belirtiyor ve bu zıtlığın nedenini yine ekran başında geçirilen zamanla ilişkilendiriyor.

Bizler gençlerle sürekli iletişim halinde olan bir meslek grubunun mensubu olarak her geçen gün yeni gelen öğrencilerin geçmişe nazaran daha kötüye gittiğinden ettiğimiz şikayetlerin pek çok nedenini Twenge’nin i-Nesli kitabı bilimsel olarak açıklıyor. Bu bakımdan günümüz neslini sürekli eleştirerek dem vurmak yerine onların davranışlarının altında yatan nedenleri anlayarak çözmeye çalışmak çok daha yerinde olacaktır. Teorik olarak zaten hemfikir olunan bu düşünce i-Nesli kitabındaki tespitlerden yola çıkarak pratik uygulamalara dökülebilir.

i-Nesli

Yazar: Jean M. Twenge

Kitabın Teması: İnternetin Ergen ve Gençler Üzerindeki Etkisi

Değerlendirme: Kitapta internetin gençler üzerinde meydana getirdiği önemli değişiklikler farklı bölümler altında işlenmiştir. İlk bölümde, bu nesle üye gençlerin geç olgunlaştıklarını ve ebeveynlerine uzun süre bağlı kaldıklarını anlatmaktadır.

İkinci bölümde internet ve sosyal medyayla gençlerin temas süresi üzerinde duruyor. Üçüncü bölümde gençlerin artık yüz yüze muhabbet etmediği sanal sözde muhabbet ettiği açıklanmaktayken, 4. Bölümde internette geçirilen zamanın hasta ettiğine vurgu yapıyor. 5. Bölümde gençlerin maneviyat arayışlarında da ilgisizlik olduğu konusunda yazarın yer yer vurguları var.

Kitapta dikkat çeken sözlerden biri “Korunaklı bir kozada büyüyen, başkalarının ne düşündüğünü önemsememeleri söylenen çocuklar, ergenlik döneminde kendi yolunu bulmakta zorlanıyor” ifadesidir.

Yazar 6. bölümde gençlerin güvenli alanları tercih ettiğine vurgu yapmakta, diğer bölümlerde ise gençlerin artık pek çalışmak istemediği politika üzerine daha az tarafsız baktığı gibi açıklamaları veriler ışığında yapılmaktadır.

Beğenilen Kısımlar:

- Kütüphane görevlisinin çocuğun eline kitap verirken, “Uzun bir mesaj gibi düşün.” ifadesi,
- İ-Neslin’de çevrimiçi arkadaşlık, çevrimdışı arkadaşlığın yerini almış durumda.
- İyi ve kötü sorunu daha çok kişinin kültürel bakışına dayanıyor.

Kübra AĞIRKAYA